

Programma Community Wealth Building

1^e Rapportage

Herfst 2024

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Actielijn 1a Samenwerkende ankerorganisaties kopen meer lokaal in om geldstromen naar Nieuw-West te verleggen	4
Actielijn 1b We analyseren inkoopgegevens van betrokken ankerorganisaties	5
Actielijn 2 We realiseren met initiatiefnemers minstens vier democratische en inclusieve ondernemingen	7
Actielijn 3 We creëren de randvoorwaarden voor Community Wealth Building: een infrastructuur voor de ontwikkeling en ondersteuning van initiatieven die passen bij de werkwijze.	11
Actielijn 4 We creëren een gezonde voedingsbodem voor Community Wealth Building: een breed gedeeld narratief voor een democratische en inclusieve economie	13
Actielijn 5 We creëren een lerende organisatie voor zichtbare impact	15

Inleiding

CWB is een werkwijze die veel kan opleveren voor Nieuw-West. Het programma wil een economische dynamiek creëren waarbij een groter deel van de geproduceerde waarde terecht komt bij werknemers, bewoners en de gemeenschap in Nieuw-West. Deze bedrijvigheid zorgt tegelijkertijd voor meer werkgelegenheid in Nieuw-West. Met andere woorden: het geld dat verdiend wordt in Nieuw-West kan daar langer rondgaan en beter verdeeld worden onder de werknemers.

CWB is daarmee een economische ontwikkelingsstrategie om te komen tot een eerlijke, democratische en lokale economie. Door geldstromen te verleggen en een in de wijken verankerde economische infrastructuur te bouwen. Deze infrastructuur jaagt op haar beurt de ontwikkeling aan van breed gedeeld eigenaarschap over ondernemingen, faciliteiten en vermogen.

CWB installeer je niet met een hamerslag. Het is een kwestie van aanhaken op wat al werkt en van durven veranderen wat nodig is. Van nieuwe dingen bouwen en breed delen wat er gaande is. En het is, net als met andere diepgaande veranderingen, een kwestie van de lange adem.

Op 28 februari 2024 heeft het bestuurlijk team Community Wealth Building (CWB) het Actieplan 2024 – 2025 vastgesteld van het Community Wealth Building-programma in het kader van Nationaal Programma Samen Nieuw-West (NP SNW). Het actieplan toont de belangrijkste activiteiten en doelen binnen het CWB-programma voor de komende periode. Het actieplan is in lijn met de ambities en doelstellingen van het Nationaal Programma Samen Nieuw-West. De gemeente Amsterdam is namens het alliantiebestuur van NP SNW initiatiefnemer en coördinator van het CWB-programma.

Leeswijzer

Deze rapportage volgt de opbouw van het actieplan langs de pijlers (1) inkoop, (2) coöperatief ondernemerschap en (3) ondersteunende infrastructuur, gevolgd door (4) communicatie en community en (5) monitoring en leren. Per pijler benoemen we één of meer actielijnen. We lichten elke actielijn kort toe, benoemen de beoogde resultaten en zeggen waar we nu staan (voortgang).

Actielijn 1a

Samenwerkende ankerorganisaties kopen meer lokaal in om geldstromen naar Nieuw-West te verleggen

Er schuilt een gigantische investeringskracht in de inkoopbudgetten van grote ankerorganisaties in Nieuw-West. Dat zijn lokaal gewortelde organisaties zoals de gemeente, ziekenhuizen, scholen en andere publieke of semipublieke partijen. Vaak zijn dit ook alliantiepartners in het Nationaal Programma Samen Nieuw-West. Door met een kopgroep van alliantiepartners meer lokaal in te kopen, vergroot de economische weerbaarheid in Nieuw-West. Er ontstaan meer verdienkansen voor coöperatieve ondernemingen en andere lokale ondernemingen in Nieuw-West.

Op dit moment belanden die inkoopbudgetten amper bij bedrijven in Nieuw-West. Ankerorganisaties hanteren vaak grote inkoopvolumes om hun doelstellingen veilig te stellen. Deze inkoop-volumes, al dan niet opgedeeld in percelen, kunnen een barrière vormen voor kleinere lokale partijen. De komende jaren implementeren we de strategie om inkoopstromen naar Nieuw-West te verleggen. Dit doen we in een pilot, waarin we al doende leren. We testen het juridisch, financieel en dienstverlenend instrumentarium dat we nodig denken te hebben. De pilot wordt vormgegeven en begeleid door gemeentelijke experts van het CPO-office en uitgevoerd in samenwerking tussen (ten minste) de volgende ankerorganisaties: **Hogeschool van Amsterdam** (onderwijs); **OLVG** (gezondheidszorg); **De Alliantie** (woningcorporatie); **STWT** (basisonderwijs); **Pantar** (opleiding en begeleid werk) en **Gemeente Amsterdam** (overheid). Deze organisaties vervullen een voorbeeldfunctie naar andere organisaties in hun werkveld.

Actie	Beoogd resultaat	Voortgang
1a.1	Een actief en groeiend netwerk van ankerorganisaties dat zich actief inzet om de CWB-doelen te bereiken. Eerste focus: meer lokaal inkopen.	Er is een ankeroverleg opgezet waarin de hierboven genoemde organisaties vertegenwoordigd zijn. Na een verdieping op de werking van CWB en inventarisatie van kansen en knelpunten, wordt de samenwerking concreter gemaakt. Met de gemeente als aanjager werken we toe naar concrete afspraken met stappen per organisatie en gezamenlijke doelen. Begin 2025 wordt een gezamenlijk werkplan gepresenteerd.
1a.2	De samenwerkende ankerorganisaties – inclusief de gemeente – verschuiven zo veel mogelijk inkoop die betrekking heeft op Nieuw-West, naar Nieuw-West.	De samenwerkende ankerorganisaties ontwikkelen een gezamenlijke inkoopkalender met aankomende aanbestedingen/opdrachten om deze te matchen met coöperaties. De coöperaties die zijn gestart presenteren hun diensten aan de ankerorganisaties, zodat zij hun opdrachten kunnen uitbreiden.
1a.3	CWB-criteria voor alle aanbestedingen (en uitgave van grond, vastgoed en andere ‘spending’) die betrekking hebben op Nieuw-West.	Er wordt een handelingskader met CWB-criteria ontwikkeld als handvat voor inkopers. Daarnaast wordt er een breder handelingskader ontwikkeld voor andere gemeentelijke instrumenten (subsidie, gronduitgifte, vastgoed etc.).

Actie	Beoogd resultaat	Voortgang
1a.4	We trekken lering uit gelopen aanbestedingen, waarbij het doel was om lokaal in te kopen bij (sociale) ondernemingen binnen de gemeentegrenzen van Amsterdam. We willen niet dat deze lokale bedrijven en initiatieven in de toekomst op afstand worden gezet bij het verkrijgen van opdrachten.	In oktober is het onderzoek gestart naar een aantal aanbestedingen waarbij het doel was om lokaal in te kopen. De bevindingen en aanbevelingen uit dit onderzoek worden uiterlijk begin Q1 opgeleverd. Afhankelijk van de soort bevindingen worden de acties geborgd in het beleid, processen, systemen, kennismanagement of mens/organisatie.
1a.5	Het maximaal benutten van de mogelijkheden voor CWB in de aanbestedingswet en wegnemen van belemmerende bepalingen binnen het huidige beleid en wet- en regelgeving.	We gebruiken de uitkomsten van de evaluatie (1a.4) om te lobbyen voor aanpassingen in de Nederlandse en Europese wetgeving. We zijn bijvoorbeeld in gesprek met BZK over een mogelijk voorstel aan de Tweede Kamer tot wijziging van de Wet Bijzondere Maatregelen Grootstedelijke Problematiek (hoofdstuk 2 daarvan gaat over Lokale Economie).

Actielijn 1b

We analyseren inkoopgegevens van betrokken ankerorganisaties

We willen inzichtelijk maken waar het geld van inkoop landt en vooral waar kansen liggen om geldstromen om te buigen naar Nieuw-West. Inkoopers van de gemeente krijgen bovendien meer handvatten om coöperatieve ondernemingen mee te laten dingen bij inkoop/aanbesteding. Om de impact van het beleid te kunnen monitoren moeten we het inzicht in de inkoopdata verbeteren. Dan kunnen we het percentage berekenen dat lokaal besteed wordt (nulmeting). Ook kunnen we dan laten zien hoe dat aandeel groeit naarmate de jaren vorderen en we de CWB-strategie breder toepassen.

Met specialisten binnen de gemeente ontwikkelen we een aanpak om een volledig overzicht over de inkoopdata te verkrijgen. Vervolgens analyseren we de data, met behulp van een inkoopexpert. De onderzoeksresultaten onderbouwen het advies voor (aanpassing van) de inkoopstrategie. Als dit proces bruikbaar resultaat oplevert, stimuleren en ondersteunen we andere alliantiepartners om vergelijkbare acties te ondernemen.

Actie	Beoogd resultaat	Voortgang
1b.1	Een raamwerk voor het inkoopstelsel, zodat het inkoopinstrument zo goed mogelijk de CWB-doelstellingen kan dienen. Dit raamwerk biedt verschillende hulp-middelen, zoals handreikingen, templates, gunnings-criteria en sturings-instrumenten (data) om de CWB-principes toe te passen bij inkoopopgaven en de effecten ervan te kunnen monitoren en optimaliseren.	Om inzicht te krijgen in de huidige situatie en hierdoor beter vast te kunnen stellen welke activiteiten nodig zijn om de inkoopuitgaven van de gemeente Amsterdam in te zetten, is een nulmeting van het inkoopbeleid uitgevoerd. Deze meting is uitgevoerd door een deskundige op het gebied van het implementeren van community wealth building in de context van EU wet- en regelgeving. Daarbij is gekeken naar 10 succesfactoren die relevant zijn voor het verleggen van inkoopuitgaven naar coöperaties. Uitkomst van deze nulmeting is een stand van zaken inclusief daaruit voortvloeiende aanbevelingen. Alle aanbevelingen zijn overgenomen en worden omgezet in een plan van aanpak (beleid, systemen, processen, kennismanagement, mens/organisatie); in Q4 is dit gereed.

Actie	Beoogd resultaat	Voortgang
1b.2	Inzicht in beschikbare data om te kunnen sturen op CWB-doelstellingen. Welke data worden al geregistreerd, welke niet en hoe komen we tot een compleet beeld?	Een analyse van de huidige inkoopdata is in uitvoering. We weten welke data we nodig hebben en zijn nu aan het testen in welke mate deze data beschikbaar en bruikbaar zijn. Eind Q3/begin Q4 presenteren we de uitkomst van deze analyse en is de verkenning gestart naar hoe de nog niet beschikbare data verzameld kan worden. Het beeld over de actuele stand van lokale inkoop in Nieuw-West wordt zo gaandeweg aangevuld en bijgesteld.
1b.3	CWB-dashboard: sturingsinformatie met bijhorende streefwaarden.	Onderdeel van het plan van aanpak (1b.1) is het vaststellen van concrete doelen met streefwaarden voor het versterken van lokale inkoop. We bundelen de sturingsinformatie in een CWB-dashboard.

Actielijn 2

We realiseren met initiatiefnemers minstens vier democratische en inclusieve ondernemingen

Het programma ondersteunt de opkomst van commercieel sterke coöperatieve ondernemingen die een duidelijke maatschappelijke impact hebben. Wij richten ons op de volgende sectoren: voedsel, energie/isolatie, zorg/welzijn, groenbeheer, bouw/beheer/onderhoud en logistiek. We kiezen voor deze sectoren omdat zij tot de essentiële economie horen: sectoren die in basisbehoeften voorzien. Er is veel werk in te vinden en deze sectoren zijn veel minder gevoelig voor economische schommelingen. De aanpak die leidt tot succesvolle coöperatieve bedrijven bestaat uit zeven stappen. Zie hieronder.

Actie	Beoogd resultaat	Voortgang
2.1	Vier werknemerscoöperaties helpen oprichten voor eind 2025, waarvan minimaal één in potentie groot (> vijftig werknemers).	Wij zetten nu het grootste deel van onze capaciteit in om vijf coöperatieve bedrijven in fase 3 t/m 6 uit de startblokken te helpen komen. Het betreffen concrete initiatieven die (potentieel) kunnen voorzien in inkoopvraag van ankerorganisaties. De eerste ondernemingen zijn inmiddels gestart. Hieronder een beschrijving in meer detail.

Groen Nieuw-West Coöperatie

Activiteit:	Aanleg en onderhoud van openbaar, semi openbaar en privaat groen in samenwerking met bewoners en mensen met afstand tot arbeidsmarkt.
Status:	Coöperatie is opgericht. Bedrijfsplan afgerond. Een financieringsaanvraag voor startkapitaal is in voorbereiding. Werkzaamheden starten Q4 (fase 5) met een team van ongeveer 7 tot 10 mensen.
Aanpak:	Er ligt een potentiële orderportefeuille van ca. € 2 miljoen voor 2025 van stadsdeel en woningcorporaties. Samenwerking met Pantar wordt momenteel uitgewerkt rond overname van opdrachten en personeel (doorstroming naar arbeidsmarkt).
Impact:	10 tot 15 mensen in dienst vanaf 2025 met leefbaar loon. Groeimodel: afhankelijk van ontwikkeling van opdrachten kan het bedrijf verder groeien in omvang.

Circulair Bedrijf Wildeman

Activiteit:	Inzameling grofvuil, producten en materialen hergebruiken/upcyclen.
Status:	Coöperatie opgericht. Werkzaamheden starten Q4 (fase 4) met een team van 4 mensen. Afronding van de afspraken met Afval & Grondstoffen is bepalend voor het vervolg.
Aanpak:	Een financieringsaanvraag voor de pilotfase is in voorbereiding. Proof of concept tot zomer 2025, met als doel te komen tot een langlopend contract met Afval & Grondstoffen. Uitrol naar groter gebied afhankelijk van afspraken met Afval & Grondstoffen.
Impact:	Door buurtbewoners en ondernemers actief aan te spreken en te betrekken bij afval, is er veel winst te behalen voor een schonere wijk én verantwoord omgaan met spullen (hergebruik, upcycling); duurzame werkgelegenheid voorzien voor 5 tot 10 mensen met leefbaar loon vanaf mid 2025.

De Catering Coöperatie

- Activiteit:** Samenwerkingsverband van cateraars (professionals en liefhebbers) om samen grote opdrachten te kunnen uitvoeren van in eerste instantie NP SNW alliantiepartners.
- Status:** Initiatiefnemer brengt in Q4 diverse koks bij elkaar: samen opdrachten doen, gemeenschappelijke stijl ontwikkelen, plannen verder uitwerken (fase 3).
- Aanpak:** Direct inzetbaar voor opdrachten op basis van ad-hoc constructies. Initiële team samengesteld en bedrijfsplan gereed in Q1 / 2025.
- Impact:** Fulltime werk voor minimaal 30 personen met een leefbaar loon bij voldoende opdrachten vanuit ankerorganisaties en andere alliantiepartners.

De Kantine moeders

- Activiteit:** Eigen cateringbedrijf door moeders in kantine van Lumion en Caland Lyceum.
- Status:** Sinds begin schooljaar 2024-2025 operationeel (fase 6). Zeven moeders werkzaam. Omzet boven verwachting én hoger dan de vorige (commerciële) cateraar wist te realiseren.
- Aanpak:** Verbreden van werkzaamheden (maaltijden, catering opdrachten), openen van deuren voor de wijk (nu alleen scholieren). Is nu een stichting die kantine moeders als ZZP'ers inhuurt, organisatie ontwikkelt binnen twee jaar naar een werknemerscoöperatie.
- Impact:** Zeven moeders aan het werk met een hoger nettoloon dan zij via het vorige cateringbedrijf ontvingen. De inkoop wordt grotendeels lokaal georganiseerd, met als resultaat: herkenbaar assortiment, lagere inkoopkosten door prijsafspraken met ondernemers in NW, meer lokale welvaart.

Osdorperweg 937

- Activiteit:** Productie van groente en fruit op Osdorperweg 937.
- Status:** Activiteiten gestart (fase 6) op basis van tijdelijke bruikleenovereenkomst. Ongeveer 25% van complex in gebruik. Vijf initiatiefnemers, een grotere groep betrokkenen, 80 mensen van Surinaamse, Antilliaanse en Marokkaanse afkomst zijn dagelijks aan het tuinieren bij de Wereld Groente Tuintjes. Groot aantal stakeholders betrokken vanuit stedelijke voedselstrategie, Vrije Ruimte, Tuinen van West etc.
- Aanpak:** Oprichting coöperatie en afronding van plannen voor eind 2024, vervolgens afsluiten van langlopende pachtovereenkomst. Verhoging bezetting van complex naar werk voor mensen in 600 tuintjes. Uitbreiden van activiteiten met vervoerscoöperatie (brengen/halen mensen naar complex vanuit Osdorp) en zorgcoöperatie (dagbesteding autistische mensen).
- Impact:** Structurele werkgelegenheid voor mogelijk tientallen FTE met leefbaar loon, productie van gezond voedsel in de stad, culturele verbinding van de stad met het platteland, korte ketens met lagere CO₂-uitstoot.

Actie	Beoogd resultaat	Voortgang
2.2	Continu verstevigen en uitbreiden van het netwerk voor de ontwikkeling van nieuwe CWB-initiatieven.	Een beperkt deel van de capaciteit wordt ingezet om mogelijke nieuwe coöperatieve bedrijven te scouten (fase 1 en 2). Deze lijst verandert constant. Er komen nieuwe initiatieven bij en er vallen initiatieven af omdat de initiatiefnemer niet doorpakt of omdat het niet de verwachting is dat initiatief levensvatbaar (te maken) is. Hiervoor is een afwegingskader ontwikkeld.

Begin 2025 selecteren we ongeveer vijf kansrijke initiatieven voor verdere ondersteuning in fase 3 en verder. Daartoe verkennen we nu diverse mogelijk interessante kansen:

CW Ondersteunende diensten

leveren van enkele ondersteunende diensten aan coöperatieve ondernemingen (zie Actielijn 3): notarissen, fiscalisten, accountants, boekhouders, marketing en communicatie-experts. Wordt mogelijk nog uitgebreid met ICT, facilitair etc. Wordt een coöperatie van ondernemers actief in deze sectoren, die het CWB gedachtegoed delen en uitdragen. Diverse ondernemers zijn nu betrokken. Meer volgen (ook mogelijk de HvA met de inzet van bedrijfskunde-studenten) (Fase 2).

Bouwcoöperatie

voor kleinschalig onderhoud, renovatie, installatie, afwerking nieuwbouw en technisch beheer van vastgoed (fase 2); Diverse partijen met (maatschappelijk) vastgoed vanuit NP SNW alliantiepartners en daarbuiten (commerciële partijen) hebben structureel vraag naar leveranciers met geschoold personeel. Er doen zich kansen voor door nieuwkomers te mobiliseren. Gegeven de marktvraag, kan deze coop op termijn potentieel aan meer dan 50 medewerkers werk bieden.

Opvolgingsvraagstuk

Er zijn meerdere bestaande bedrijven in Nieuw-West waarvan de ondernemers met pensioen willen, geen opvolgers hebben en verkoop op de markt niet makkelijk blijkt. Eén partij heeft zich bij ons gemeld. Deze wil het bedrijf verkopen aan haar medewerkers in de vorm van een coöperatie. Mogelijk biedt deze casus meer aanknopingspunten. (Fase 2).

Vervoercoöperatie

Nu nog gericht op diverse mogelijke markten: leveren duurzame deelmobiliteit voor ondernemers; bezorgservice voor ondernemers in Nieuw-West; personenvervoer van/naar bedrijfsterreinen (Westpoort, Schinkel); haal- en brengservice tussen Osdorp en de Tuinen van West voor mensen die daar werken / tuintjes hebben (fase 1). Gegeven de marktvraag, kan deze coop op termijn potentieel aan meer dan 50 medewerkers werk bieden.

Zorgcoöperatie

Nu nog gericht op diverse mogelijke markten: dagbestedingsactiviteiten in Tuinen van West, thuiszorg en huishoudelijke hulp voor doelgroepen die nu slecht bereikt worden (bijv. Arabische taal deel van de gemeenschap) (fase 1). Gegeven de marktvraag, kan deze coop op termijn potentieel aan meer dan 100 medewerkers werk bieden.

Duurzame energie

Bij de aanleg en het beheer van de opwekking, opslag en gebruik van duurzame energie komt veel werk kijken. Er is interesse een werknemerscoöperatie op te zetten gericht op het leveren van al dat werk. We zoeken samenwerking met bestaande organisaties zoals energiecoöperaties (fase 1).

De huidige scouting leidt tot eerste verkenning van mogelijke coöperatieve wijkbedrijven die diverse diensten aanbieden, naar gelijkenis van bijv. de Afrikaanderwijk Coöperatie in Rotterdam.

Hoe bouwen wij aan sterke coöperaties?

Het CWB-programma biedt de ondersteuning die nodig is om lancering en uitbouw van deze ondernemingen mogelijk te maken. Het programmateam staat voor de opgave beweging te starten, initiatief te versnellen en barrières weg te nemen. Zo ontstaan nieuwe kansen en worden bestaande mogelijkheden beter benut.

Het programma beoogt efficiënt en effectief met de beschikbare middelen om te gaan en werkt daarom vraaggericht: de ondersteunende diensten worden opgebouwd op basis van wat nodig is in de praktijk. Het gaat om de volgende werkzaamheden:

- Proactief uitdragen van het CWB-gedachtegoed, mensen informeren, inspireren en opleiden hierin, om het coöperatief ondernemerschap aan te wakkeren;
 - Procesbegeleiding, verbinden en managen van constant veranderend speelveld van vele stakeholders met belangen, ideeën, plannen, rechten en plichten rond het fenomeen democratische economie, coöperatieve ondernemingen en specifieke coöperatieve bedrijven. Voor alle initiatieven geldt dat ze op veel belangstelling kunnen rekenen. Het is een uitdaging om steeds 'de neuzen dezelfde kant op te laten staan';
 - Het koppelen van inkoopvraag van de gemeente en andere ankerorganisaties aan coöperaties (in oprichting). Dat betreft bijvoorbeeld ondersteuning bij de articulatie van marktvraag en het inrichten van het inkoopproces (rekening houdend met zeer complexe wet- en regelgeving) zodat coöperaties hierop kunnen aansluiten;
 - Begeleiden / trainen van initiatiefnemers in formuleren / aanscherpen / uitwerken van bedrijfsconcept en -plan. Waar nodig betrekken van experts (notarissen, fiscalisten, boekhouders, accountants, advocaten, marketing/communicatie professionals);
 - Begeleiden met realisatie van financieringsaanvragen bij diverse partijen (fondsen publiek en privaat, investeerders);
 - Continue 'scouting' van (initiatiefnemers met) mogelijke marktkansen voor coöperatieve ondernemingen; initiatiefnemers begeleiden in de verkenning van deze marktkansen en het maken van de eerste schetsen van mogelijke coöperatieve ondernemingen;
 - Wegnemen van structurele barrières die de opkomst van coöperatieve bedrijven vertragen / beperken. Dit betreft o.a. de krapte op de arbeidsmarkt, waarbij coöperatieve ondernemingen ook moeten concurreren om mensen aan zich te binden; het opbouwen van een netwerk van bij CWB passende fondsen en investeerders;
 - Structureren en professionaliseren van bovenstaande werkzaamheden, waardoor de ontwikkeling van de coöperatieve economie / coöperatieve ondernemingen kan versnellen en wordt bestendig.
-

Actielijn 3

We creëren de randvoorwaarden voor Community Wealth Building: een infrastructuur voor de ontwikkeling en ondersteuning van initiatieven die passen bij de werkwijze.

Onder de bewoners en initiatiefnemers in Nieuw-West is er een groot ondernemers-potentieel. Maar het ontbreekt op dit moment vaak ook aan capaciteit voor serieuze bedrijfsontwikkeling. Een brede ondersteuning en hulp bij ontwikkeling is wenselijk. Bijvoorbeeld om de levensvatbaarheid van zakelijke ideeën te beoordelen en om ondernemingsplannen op te stellen. Er is expertise nodig om coöperatieve ondernemingen op te bouwen en te runnen. De komende tijd bouwen we waar mogelijk voort op bestaande infrastructuur, onder meer in samenwerking met de afdeling Ondersteuning Ondernemers van de directie Werk, Participatie en Inkomen.

Om de kloof aan de aanbodzijde op te vullen, komt er één duidelijk ondersteuningsloket: community wealth bedrijfsdiensten. Hierin is een compact team van allround professionals beschikbaar met daaromheen een pool van experts op afroep. De diensten binnen **community wealth bedrijfsdiensten** vullen we gaandeweg aan op basis van de behoeften uit de praktijk. Het gaat nu om:

- a. Het leveren van essentiële zakelijke diensten aan coöperatieve ondernemingen. Denk aan intensieve begeleiding van ondernemingen in oprichting en in de startfase en structurele backoffice-diensten als HR en financieel beheer, zoals loonadministratie, belastingaangifte, audits, winst- en verliesrekeningen;
- b. Actief koppelen van inkoopvraag aan lokaal aanbod, onder andere door een Koop Lokaal Platform te ontwikkelen – een plek waar vraag en aanbod elkaar kunnen vinden op sector en locatie. Maar we geven ook trainingen om coöperatieve ondernemingen 'leverancierklaar' te krijgen;
- c. Kennis bieden over en toegang tot financieringsmogelijkheden voor de verschillende stadia van de coöperatieve ondernemingen. Denk aan voordelig startkapitaal, werkkapitaal, kapitaalinvesteringen en subsidies;
- d. Ontsluiting van diverse 'bronnen', zoals vastgoed, (uit te geven of te beheren) grond en 'deelnemingen', financiën en expertise van alliantie- en andere partners.

Actie	Beoogd resultaat	Voortgang
3.1	Ondersteuning CWB-initiatieven gebundeld in één zichtbare en toegankelijke plek: Community Wealth-bedrijfsdiensten, operationeel voor eind 2024.	We verkennen de beste organisatievorm van de behoefte-gerichte ondersteuning die het CWB programma biedt aan coöperaties in opbouw en in bedrijf, zodat we de diensten efficiënt en effectief kunnen aanbieden.
3.2	Een online Koop Lokaal Platform waarop lokaal aanbod in Nieuw-West te vinden is, zodat lokaal inkopen makkelijker wordt.	Het platform is in demoversie gereed en wordt in Q4 gelanceerd. Streven: 250 vindbare lokale leveranciers medio 2025 (waarvan minimaal honderd met actieve deelname).

Actie	Beoogd resultaat	Voortgang
3.3	<p>Een operationeel investeringsinstrument voor coöperatieve initiatieven met eind 2025 minimaal € 1.000.000 aan investeringsvermogen, bijeengebracht door alliantiepartners en andere partners die de doelen onderschrijven.</p>	<p>Eerste verkenningen zijn gestart. We zijn aangesloten op een verkenning naar een social impact fonds voor Amsterdam, naar voorbeeld van Social Impact Fonds Rotterdam.</p>
3.4	<p>Een onder alliantiepartners gedeelde werkwijze voor gezamenlijke inzet van bronnen voor CWB voor medio 2025. Met bronnen bedoelen we onder andere grond, vastgoed, expertise en financiering.</p>	<p>We zijn op casusniveau gestart. Voorbeeld is de uitgifte van de kassen en grond van Osdorperweg 937 in pacht door de gemeente. Aan de hand van dit soort voorbeelden bouwen we stap voor stap richting een vaste CWB-werkwijze, eerst voor de gemeente Amsterdam, daarna voor de alliantiepartners van NP SNW.</p>

Actielijn 4

We creëren een gezonde voedingsbodem voor Community Wealth Building: een breed gedeeld narratief voor een democratische en inclusieve economie

CWB is steeds bekender binnen de gemeente Amsterdam, onder alliantiepartners en bij initiatieven in Nieuw-West. Toch weet nog lang niet iedereen waar CWB allemaal toe in staat is en waar we op dit moment al mee bezig zijn. Het is dus aan ons om breed uit te dragen wat de democratische en inclusieve economie kan betekenen voor Nieuw-West. Op een vruchtbare bodem kan CWB beter groeien.

We willen CWB dus breder bekend maken en betrokkenen makkelijker laten aanhaken. Dit doen we door:

- eigen communicatiemiddelen te ontwikkelen, samen met creatieve bureaus in Nieuw-West;
- bijeenkomsten te organiseren in de wijk, met een groeiende groep CWB-ambassadeurs voor potentiële initiatieven en werknemers. Maar ook voor ankerorganisaties, gemeentelijke directies en de vijf domeinen van het Nationaal Programma Samen Nieuw-West;
- een reeks trainingen te organiseren afgestemd op verschillende doelgroepen, globaal onder te verdelen in twee categorieën:
 - masterclasses en workshops voor professionals in de wijken om CWB toe te passen in hun werkpraktijk;
 - kortere trainingen/presentaties voor een breed publiek over de werking van CWB en de impact die het kan hebben voor bewoners en ondernemers in Nieuw-West.

Actie	Beoogd resultaat	Voortgang
4.1	Diverse communicatieproducten, zoals: presentatiemiddelen, filmpjes over onderdelen CWB en best practices en infographics voor verschillende doelgroepen.	Op basis van het vastgestelde actieplan lanceren we een CWB pagina op de site van NP SNW, die we gaandeweg aanvullen met praktijkvoorbeelden.
4.2	Minimaal twee keer per jaar een publieke CWB-bijeenkomst in de wijk met presentaties, CWB-ambassadeurs en aansprekende voorbeelden.	Met lokale partners organiseerden we al een publieksbijeenkomst met 120 bezoekers over lessen uit Preston (VK) & Schotland en diverse workshops. We vervolgen dit vanaf Q3 met bijeenkomsten op thema (verkennen), op praktijk (verdiepen) en in Q4 een breed publieksevenement (inspiratie).

Actie	Beoogd resultaat	Voortgang
4.3	Trainingsprogramma en trainingsmateriaal in toegankelijke taal voor de doelgroepen in Nieuw-West en een lokale pool van trainers.	In 2025 starten we met een Nederlandstalig trainingsprogramma, dat wordt ontwikkeld naar voorbeeld van internationale CWB-trainingsprogramma's. Toegespitst op Nieuw-West en in samenwerking met Ondersteuning Ondernemers.
4.4	Elk kwartaal een masterclass voor een specifieke doelgroep.	Gestart in Q2 voor 25 medewerkers van het Stadsdeel Nieuw-West. Deze masterclass krijgt een vervolg bij andere alliantiepartners en bij andere onderdelen van de gemeente.
4.5	Leernetwerk van deelnemers van de masterclasses/CWB-ambassadeurs, die met verstrekte tools/trainingsmateriaal aan de slag kunnen in hun eigen organisatie.	Start in Q4, in samenwerking met lokale organisaties die zich verdiept hebben in CWB en er in de praktijk mee aan de slag zijn.

Actielijn 5

We creëren een lerende organisatie voor zichtbare impact

Een gecoördineerde CWB-strategie is nieuw voor Amsterdam en voor Nederland. Zeker op deze schaal en in deze samenhang. We zijn in die zin aan het pionieren met lef en energie. En we kunnen deze vernieuwende werkwijze en de impact niet monitoren met uitsluitend traditionele indicatoren. CWB maakt ook integraal onderdeel uit van het Nationaal Programma Samen Nieuw-West. We integreren dus ook de filosofie rondom monitoring en het werkend leren van NP SNW in het CWB-programma. De context van Nieuw-West verschilt bovendien van de context in Preston (VK) en Cleveland (VS), plaatsen waar CWB eerder succesvol is gebleken. De dominante stakeholders verschillen, net als de wetgeving, waardoor de basisstrategie anders uitwerkt in beleid en praktijk. Als we onze veronderstelde brede impact goed willen meten – en dat willen we – dan is zicht op de context een randvoorwaarde. Als we onze werkwijze, resultaten en impact goed monitoren, kunnen we bijsturen waar nodig. Dit levert ook belangrijke lessen op voor andere gebieden in Amsterdam, Nederland en daarbuiten.

Impact van het programma op bewoners/werknemers staat centraal. Daarom ontwerpen en implementeren we in nauwe samenwerking met lectoren van de HvA een inclusieve, op bewonersgerichte, contextspecifieke CWB-verandertheorie. Ook bouwen we een betrouwbaar meetinstrument om de kortetermijneffecten, output en lange termijn sociaaleconomische impact van het CWB-programma te monitoren. Het gaat om lokale economische en niet-economische welvaart. We sluiten aan op de methodieken die in het bredere kader van het Nationaal Programma Samen Nieuw-West worden ontwikkeld.

Actie	Beoogd resultaat	Voortgang
5.1	Een betrouwbaar monitoringsinstrument om de impact van het CWB-programma op bewoners en ondernemers in Nieuw-West te meten.	In samenwerking met de HvA ontwikkelen we een monitorings-instrument, waarmee we voor het einde van 2024 een nulmeting verrichten.

